

Resocijalizacija: NAPOKON UZDIGNUTE GLAVE

Provoditelj: Kršanski centar za pomoć i rehabilitaciju ovisnika i obitelji Stijena

Godina provedbe: 2020

Kratki opis programa

Svrha i cilj pokretanja ovog projekta je unaprijeđenje kvalitete tretmana žena ovisnica, jačanje roditeljskih kompetencija, savjetovanje i pružanje psihosocijalne pomoći s dugoročnim ciljem integracije u život zajednice i poboljšanja kvalitete života socijalno osjetljivih skupina.

Projekt obuhvaća aktivnosti koje potiču korisnice na uspostavu trajne apstinencije, na promjene životnog stila ovisnosti te na zdravo socijalno uključivanje. Poseban dio aktivnosti orijentiran je na majke ovisnika.

Sažetak programa

Projekt je pokrenut kao odgovor na stvarne potrebe žena koje se nalaze ili su se nalazile na odsluženju kazne zatvora, na rehabilitaciji u terapijskoj zajednici ili na liječenju u bolnici, kao i žena majki ovisnika. Kako Udruga Stijena trenutno provodi niz aktivnosti u penalnim ustanovama te bolnicama KBC Sestre milosrdnice, Klinici za psihijatriju Vrapče i u Zatvorskoj bolnici u Zagrebu, kao i kroz naše dugogodišnje iskustvo u tretmanu osoba s ovisnim ponašanjima, uočava se nedostatan broj različitih terapijskih programa koji su na raspolaganju osobama u tim sustavima. Naime, programi koji se provode orijentirani su svojim ciljevima više na boravak u tim sustavima, a manje na cjelovit oporavak i društvenu reintegraciju, nerijetko su usmjereni na kratkoročne ciljeve (u funkciji praćenja klijenta u promjeni samo jedne dimenzije u funkcioniranju), što je utjecalo na planiranje i izradu ovog projekta. Dakle, na temelju dugogodišnjeg iskustva u radu sa različitim konzumentima ilegalnih i legalnih droga uočena je potreba pružanja stručne i svake druge pomoći ovisnicima, osobito u ranim fazama postignute apstinencije, što je najosjetljivije i najrizičnije razdoblje za svakog ovisnika.

Poseban naglasak stavljamo na nedostatan broj programa koji su orijentirani na žensku populaciju. Analiziraju i dostupne nam informacije i podatke o programima namijenjenim ženama, uočili smo prostor koji želimo nadopuniti provedenjem ovog projekta.

Projekt je kreiran i namijenjen ženama s ovisnim ponašanjem, te majkama ovisnika, s ciljem osobnog osnaživanja, stjecanja uvida u vlastitu poziciju unutar obiteljskog sustava, promjene doživljaja sebe i slike o sebi, rasta, razvoja i jačanja osobnih kompetencija, razvoja samopoštovanja i samopouzdanja, te pozitivne promjene osobnog identiteta kroz praktične primjere promjene, edukaciju, sociopedagoške aktivnosti, a odvijati će se kroz individualni i grupni rad. Projekt ćemo provesti kroz 12 susreta u izvaninstitucionalnom okruženju, odnosno kroz cca 45 susreta tijekom institucionalnog tretmana provodeći aktivnosti informiranja i terenskog rada prema ustanovama koje se posebno bave ženama – trudnicama, s ciljem pružanja pravovremene i što efikasnije podrške te što boljeg umrežavanja na lokalnoj razini. Sve intervencije koje planiramo provoditi u sklopu ovog projekta bit će rezultat iskazanih potreba korisnica na terenu te procijenjenih potreba stručnjaka uključenih u naše aktivnosti. Poseban dio aktivnosti usmjeren je na majke ovisnika.

Osnovni cilj projekta je unaprijeđenje kvalitete tretmana žena ovisnica, jačanje roditeljskih kompetencija, savjetovanje i pružanje psihosocijalne pomoći s dugoročnim ciljem integracije u život zajednice i poboljšanja kvalitete života socijalno osjetljivih skupina.

Posebni ciljevi projekta su motivirati korisnice na promjenu ovisnog životnog stila u zdrave stilove života, umrežavanje partnerskih udruga i lokalnih dionika s ciljem poboljšanja kvalitete života korisnica (sprečavanje povrata u „zarani krug: ulica, bolnica, zatvor“) te općenito osnaživanja roditeljskih kompetencija u obitelji. Kroz ostvarivanje posebnih ciljeva predloženog projekta doprinijeti ćemo i povećanoj ponudi programa savjetovanja i pružanja psihosocijalne pomoći i te boljem umrežavanju ostalih lokalnih dionika u razvoju radno-socijalnih vještina, programa obrazovanja i zapošljavanja te uključivanja liječenih ovisnika u različite kulturne, sportske i edukativne aktivnosti. Time se jače senzibilizira javnost i sprečavaju različiti oblici nasilja u obitelji.

Korisnici obuhvaćeni ovim projektom su:

1. Žene s ovisni kim ponašanjima - Prema dosadašnjim iskustvima broj naših korisnika u penalnim i hospitalnim ustanovama na godišnjoj razini kreće se oko 300 – 350, prosječna starost od 25 do 40 god., najčešće nezaposleni, spolni omjer je na 4:1 (muškarci: žene); prosječno srednjoškolskog obrazovnog statusa. Ciljana skupina su ŽENE, za koje procjenjujemo potrebu posebnog rada. Ukupan broj žena na godišnjoj razini kreće se od 60 do 80, a njih 12 – 15 obuhvatiti ćemo kroz 2. fazu ovog projekta.

2. Majke ovisnika – na godišnjoj razini procjenjujemo cca 50 korisnica iz ove podskupine, a za koje smo ocijenili da su u potrebi jačanja roditeljskih kompetencija. Njih ćemo zahvatiti u obje faze ovog projekta, a rad će se bazirati na individualnom pristupu.

Naime, iako smo društvo koje se deklarira kao „moderno i europsko“ u praksi se pokazuje kako je konzumiranje sredstava ovisnosti (te svih posljedica vezanih uz to) prihvatljivije za muškarce nego za žene. Kada govorimo o ženama s ovisni kim ponašanjima koje su i majke, onda je nemoguće sakriti u najmanju ruku u javnosti, zgražanje okoline nad činjenicom da je jedna djevojka, žena ili majka, zapostavila svoju obitelj zbog zlouporabe različitih droga. Iste informacije o stavu društva prema ženama - ovisnicama prikupili smo iz svih sredina, neovisno o njihovoj veličini i/ili broju stanovnika. Žene – rehabilitirane ovisnice izloženije su „procjeni i sudu javnosti“ i uže i šire okoline, a što je jednako teško kada govorimo o samopouzdanju i realizaciji novog identiteta stečeno kroz rehabilitaciju. Možemo dakle reći da su žene s ovisni kim ponašanjima češće objekti stigmatizacije i osude nego muškarci. Češće su žrtve nasilja, češće su objekt osude i prosudbe (uglavnom negativne). Drugim riječima, uvijek su objekt (nasilje, osude, etiketiranje....), a uglavnom rijetko subjekti u svom životu. Nerijetko se bore za sebe na barem dvije razine – jedna je uspostavljanje apstinencije, a druga osvještavanje i realizacija prava na osobni izbor. Sve su to razlozi zbog kojih je predložen ovaj projekt. Za majke koje uključujemo u ovaj projekt planiramo individualni pristup, s ciljem normalizacije, balansiranja te jačanja snaga i njih i cijele obitelji za pozitivne tj. kvalitativne promjene.

Neizravni korisnici ovog projekta su članovi obitelji – supružnici, roditelji, djeca, partneri, šira obitelj (bake, djedovi, stričevi, tetke), češće su to disfunkcionalne obitelji, koje su u pojačanoj potrebi pružanja podrške, učenja novih komunikacijskih vještina, edukacije o djelotvornim odgojnim postupcima, savjetovanja i sl. Očekivani broj obitelji, uključujući u obiteljsku terapiju, na godišnjoj razini kreće se oko 10. Ostali neizravni korisnici su kolege iz radnog okruženja i šire socijalne zajednice – za koje planiramo aktivnosti savjetovanja, suradnje te senzibilizacije kao preduvjeta boljeg razumijevanja problematike ovog područja.

Ciljevi će se ostvariti kroz planirane aktivnosti koje ćemo provoditi kroz grupnu terapiju (sociopedagoške aktivnosti s ciljem rasta samopoštovanja, odgovornosti, na čvrsta komunikacije, povjerenja u sebe, promjene slike o sebi, poboljšanja odnosa unutar obitelji, razvoja životnih vještina., psihosocijalne edukacije). Osim toga planiramo kontaktirati po dogovoru njihove obitelji te ih sve zajedno uključiti u obiteljsku terapiju. Kod izlaska s liječenja korisnice nam se javljaju za daljnji kontakt te im pružamo pomoć i podršku prateći i na taj način njihovu resocijalizaciju. Uz to planiramo provođenje sportsko rekreativnih i kulturnih aktivnosti, savjetovani rad, razmjenu iskustava, saznanja, vještina te bolje umrežavanje na lokalnoj i na međunarodnoj razini (u koje ćemo uključiti i naše korisnice). Kako bi imali širi krug djelovanja planiramo provoditi i promotivne aktivnosti s ciljem senzibilizacije javnosti.

Dinamika i mjesto provedbe:

Projekt se sastoji od dvije faze:

1.faza: individualni i grupni rad u bolnicama - cilj aktivnosti:

-motivirati korisnice na uspostavu apstinencije već u ranim fazama liječenja

-prevenirati rizik na ponašanja za vrijeme trajanja boravka u ustanovi

-pripremiti korisnice na izlazak

-jačati osobne kapacitete korisnica i osigurati im lakši povratak u sredinu iz koje dolaze

-uključiti što već broj korisnica sa relativno stabilnom apstinencijom u posthospitalni prihvata

-osigurati sve neophodne intervencije za korisnice koji su već uspostavili trajnu apstinenciju

-motivirati što već broj korisnica za nastavak rehabilitacije kroz terapijske zajednice.

-pomoć i komunikacija s nadležnim ustanovama u prikupljanju dokumentacije za odlazak u terapijske zajednice, te u prikupljanju dokumentacije za ostvarivanje raznih socijalnih prava.

-što ranije uključivanje majki u obiteljski tretman, s posebnim naglaskom na jačanje roditeljskih kompetencija.

Dinamika ovih aktivnosti odvija se dva puta tjedno, svaki ponedjeljak i srijedu s posebnim naglaskom na redovitost i kontinuitet kroz cijelu godinu, ukupnog trajanja cca 6 sati tjedno.

2.faza: organiziranje i formiranje prve grupe korisnica za grupnu terapiju – cilj aktivnosti:

- motivirati korisnice na promjenu ovisni kog životnog stila u zdrave stilove života
- umrežavanje partnerskih udruga i lokalnih dionika s ciljem poboljšanja kvalitete života korisnica (spre avanje povrata u „za arani krug: ulica, bolnica, zatvor“), te kao krajnji ishod integracija u život zajednice socijalno osjetljivih skupina.

Dinamika ovih aktivnosti odvijat e se svaka 2 tjedna, u ukupnom trajanju od 12 susreta.

Poseban dio aktivnosti koje planiramo provoditi odnosi se na informiranje kroz podjelu promidžbenih materijala o uslugama koje pružamo, te kroz terenski rad sa svim ustanovama koje se bave ženama – trudnicama s ciljem što boljeg umrežavanja na lokalnoj razini te na taj na in podizati kvalitetu, intenzitet i dinamiku rada s ovom grupom žena.

Izvoditelji svih aktivnosti su lanice obje udruge (rehabilitirana ovisnica i prvostupnik socijalnog rada, dipl.soc.pedagoginja, te ostali lanovi udruge), a aktivnosti se provode s ciljem promjene na planu ponašanja, stjecanja kriti nog uvida u osnovnu problematiku vezanu uz ovisnosti, uspostavljanja i održavanja apstinencije, pozitivne promjene u životnim vještinama, vještinama roditeljstva, te identitetu, odnosno generalno govore i s ciljem što kvalitetnijeg osobnog i šireg funkcioniranja svih naših korisnica.

Evaluaciju emo provoditi kroz evaluacijski instrumentarij (upitnici samoprocjene) te stru nu evaluaciju socijalnog pedagoga tijekom odvijanja projekta.

Što se ti e održivosti projekta, naše aktivnosti pretežno se baziraju na dobroj volji naših lanova da odvoje svoje vrijeme, energiju, znanja i vještine za dobrobit drugih ljudi u potrebi, a koje planiramo i dalje nastavljati, intenzitetom koji emo biti u mogu nosti pružiti.

Želimo naglasiti da emo kroz ovaj projekt nastaviti dosadašnju dobru praksu, za koju smatramo da je jedna od inovativnih na ovom podru ju (politika droga). Naime, obzirom na višegodišnje iskustvo zajedni kih aktivnosti u Klinici za psihijatriju Vrap e, te me usobno nadopunjavanje struke (socijalni pedagog) i iskustva rehabilitiranih ovisnika kroz individualni i grupni rad te aktivnosti slobodnog vremena, obzirom na sli nost u pristupu ovjeku, te na sli ne stavove na temu formiranja novog ovjeka i da je to zaista mogu e, svjedo imo da ta suradnja ostvaruje pove ani u inak na korisnike (primjeri dobre prakse).

U projektini tim je uklju ena rehabilitirana ovisnica s dugogodišnjim iskustvom života i rada u terapijskoj zajednici.

1. Županije provedbe

Grad Zagreb

2. Voditelj programa

Željka Jakop evi

3. Ciljevi koji se postižu programom

Svrha i cilj pokretanja ovog projekta je unaprje enje kvalitete tretmana žena ovisnica, ja anje roditeljskih kompetencija, savjetovanje i pružanje psihosocijalne pomo i s dugoro nim ciljem integracije u život zajednice i poboljšanja kvalitete života socijalno osjetljivih skupina.

Projekt obuhva a aktivnosti koje poti u korisnice na uspostavu trajne apstinencije, na promjene životnog stila ovisnosti te na zdravo socijalno uklju ivanje. Poseban dio aktivnosti orijentiran je na majke ovisnika.

4. Indirektni korisnici obuhva eni programom

Broj: 15

Opis: Neizravni korisnici su lanovi obitelji.

5. Direktni korisnici obuhva eni programom

	Muškarci	Žene
Ovisnici u zatvorskom sustavu		

Ovisnici u terapijskim zajednicama/domovima za ovisnike		4
Ovisnici koji se nalaze u izvanbolni kom lije enju		15
Ovisnici koji održavaju apstinenciju i nisu u nekom od oblika lije enja		21
Ukupno		40

6. Dobna i spolna struktura korisnika programa

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14			
14-15			
15-19			
20-24			
25-29			
30-34			
35-39			
40 nadalje			
Ukupno			

7. Broj korisnika programa po županiji prebivališta

Županija	Muškarci	Žene
Zagreba ka		
Sisa ko-moslava ka		
Karlova ka		
Varaždinska		
Koprivni ko-križeva ka		
Bjelovarsko-bilogorska		
Primorsko-goranska		
Li ko-senjska		
Požeško-slavonska		
Brodsko-posavska		
Zadarska		
Osje ko-baranjska		
Šibensko-kninska		
Vukovarsko-srijemska		
Splitsko-dalmatinska		
Istarska		
Dubrova ko-neretvanska		
Me imurska		
Grad Zagreb		
Stranci		
Ukupno		

8. Podaci o stru noj spremi korisnika

Stru na sprema	Muškarci	Žene
Nezavršena osnovna škola		
Završena osnovna škola		
Završena OŠ i te aj za neko zanimanje (PKV)		
Završena srednja trogodišnja škola (KV)		
Završena srednja etverogodišnja škola (SSS)		
Završena viša škola (VŠS)		
Završen fakultet (VSS)		
Još na školovanju (u enik ili student)		
Ukupno		

9. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: Evaluaciju smo proveli kroz komunikaciju s medicinskim osobljem i djelatnicima u terapijskim zajednicama:

- mjerenjem uspješnosti naših zajedni ki postavljenih ciljeva (razmjena iskustava putem meeta)
- pozivanjem na aktivnosti u provedbi programa
- slanjem pisanih dokaza o provedbi programa

Evaluacija u inka: Da

Metoda evaluacije u inka: Popunjavanje evaluacijskih listi a.

Najvažniji rezultati evaluacije:

10. Evaluatori

Unutarnji i vanjski

12. Vrste usluga

Informiranje o programu i Mjerama aktivne politike zapošljavanja, Informiranje o mogu nostima samozapošljavanja i zapošljavanja u okviru udruga i zadruga, Informiranje o mogu nostima školovanja i povezivanje s nadležnim ustanovama za školovanje, Uklju ivanje u programe školovanja, te ajeve i edukacije s ciljem pove anja stupnja zapošljivosti, Organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomo i te uklju ivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, Zapošljavanje u okviru udruge/zadruga

13. Ostali vidovi informiranja

14. Ukupan broj ovisnika kojima su pružene usluge informiranja

Muškarci:

Žene: 50

15. Ukoliko ste provodili uklju ivanje u programe školovanja, te ajeve i edukacije s ciljem pove anja stupnja zapošljivosti, navedite vrste školovanja / edukacije te broj ovisnika

Vrsta školovanja / edukacije: Uklju ili smo naše korisnice u postoje e programe doškolovanja/prekvalifikacije.

Muškarci:

Žene: 2

16. Ukoliko ste provodili razli ite edukacije o mogu nostima samozapošljavanja, samopredstavljanja i sli no, navedite edukacije i broj ovisnika

Edukacije: -

Muškarci:

Žene:

17. Ukoliko ste provodili organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomoći i te uključivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, opišite aktivnosti i navedite broj ovisnika

Opis aktivnosti: Socijalno-pedagoške radionice - savjetovanište, individualni i grupni terapijski rad, rast i razvoj socijalnih vještina, jačanje roditeljskih kompetencija psihosocijalna pomoć

Muškarci:

Žene: 25

18. Ukoliko ste provodili organiziranje različitih oblika pomoći i pri zapošljavanju rehabilitiranih ovisnika, navedite vrste pomoći i broj ovisnika

Vrste pomoći:

Muškarci:

Žene:

19. Ukoliko ste provodili zapošljavanje u okviru udruge/zadruge, navedite i opišite vrste zapošljavanja te broj ovisnika

Vrsta zapošljavanja i kratki opis: Zaposlili smo jednu korisnicu unutar udruge putem mjera HZZ-a.

Muškarci:

Žene: 1

20. Broj korisnika koji su ostvarili zaposlenje temeljem programa

-

21. Ukoliko ste provodili postpenalni prihvat, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Kratki opis: -

Muškarci:

Žene:

22. Ukoliko ste organizirali osnivanje stambenih zajednica za ovisnike, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Opis strukture i rada stambene zajednice: -

Muškarci:

Žene:

23. Ukoliko ste provodili druge oblike pomoći i u rješavanju stambenih pitanja, kratko opišite i navedite broj ovisnika

Kratki opis: -

Muškarci:

Žene:

24. Ukoliko ste provodili ostale oblike pomoći i u resocijalizaciji, kratko opišite te navedite vrstu i broj ovisnika

Kratki opis: Obiteljska terapija - prema sistemskoj obiteljskoj terapiji, zahvati na strukturi i/ili strategijama rješavanja obiteljskih problema. Obiteljska terapija se provodi 1x mjesečno.

Poticanje kreativnog izražavanja korisnika, zabavno - rekreativne, sportske - poticanje i razvoj novih kreativnih vještina, učenje zdravih oblika relaksacije, razvoj zaštićenih imbenika (znati se smijati i na svoj „raun“), usvajanje zdravih životnih stilova.

Pisanje proze i/ili pjesama, skladanje, učenje raznih likovnih tehnika i sl., proslave rođendana, izleti, kino, koncerti, rekreativno sudjelovanje: nogomet, badminton, košarka i sl., sanjkanje, grudanje...

Direktni i indirektni korisnici: cca. 30 direktnih korisnika i 10 indirektnih

Muškarci:

Žene: 30

25. Broj ovisnika besku nika uklju enih u program Vaše udruge/terapijske zajednica/ustanove

Muškarci:

Žene:

Ukupno:

26. Opis ovisnika besku nika prema nekim zajedni kim karakteristikama (prosje na dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uklju ivši duljinu konzumiranja droga, razlozi besku ništva i sli no)

27. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruge/terapijska zajednica/ustanova

28. Broj ovisnika koji su se bavili prostitucijom, a koji su bili uklju eni u program Vaše udruge/terapijske zajednice/ustanove

Muškarci:

Žene:

Ukupno:

29. Opis ovisnika koji se bave prostitucijom prema nekim zajedni kim karakteristikama (prosje na dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uklju ivši duljinu konzumiranja droga, razlozi prostitucije i sli no)

30. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruge/terapijska zajednica/ustanova

31. Ukupni prora un programa za jednu godinu provo enja (HRK)

15.000 kn

32. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK): 15.000

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK):

Drugi izvori (HRK):